

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Пламен Стоянов Димитров, дм
по конкурс за заемане на академична длъжност „Професор”,
област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално
направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Социална медицина и
здравен мениджмънт“, за нуждите на отдел „Психично здраве”, дирекция
„Психично здраве и превенция на зависимостите” в Националния център по
обществено здраве и анализи, обявен в ДВ, бр. 99/26.11.2021 г. и на
<http://ncpha.government.bg/> на 26.11.2021

В обявения конкурс участва един кандидат - доц. д-р Христо Русков Хинков,
дм.

Кандидатът е представил всички необходими документи за участие в
конкурса, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния
състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника
за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични
длъжности в Националния център по обществено здраве и анализи

Доц. Х.Хинков, дм отговаря на минималните национални изисквания по чл.
1а на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Кратки данни за кариерното развитие на кандидата

Доц. Христо Русков Хинков завършва висше образование по медицина през
1980 г. в Медицински факултет, МА, София. От 2002 г. е магистър по здравен
мениджмънт от Бургаския университет „Проф. д-р Асен Златаров”. През 1987 г.
той придобива специалност „Психиатрия” в Медицинска академия, София, а през
2011 г. след защита на дисертационен труд на тема „Психичноздравните услуги в
България – наличност, достъпност, обрщаемост, ефективност” доц. Хинков
придобива образователна и научна степен “доктор” по медицина по
специалността “Социална медицина и организация на здравеопазването и
фармацията”. От 2013 год. е доцент по научната специалност “Социална медицина
и организация на здравеопазването и фармацията”.

Трудовият стаж на доц. Хинков започва в Общинска болница – Ботевград,
където работи през периода 1980-1987 г. След това, той последователно е:
ординатор психиатър в Държавна психиатрична болница в Нови Искър, научен
сътрудник в Университетска психиатрична клиника, МА, София, началник
психиатричен консултативен кабинет в НИСМ „Пирогов”, началник отдел
„Проекти, програми и международно сътрудничество” в Министерство на
здравеопазването, зам.-директор на НЗОК.

Трудовата кариера на доц. Хинков в НЦОЗА започва през 2001 г., като до
2008 г. е главен експерт в сектор „Психична здравна политика, програми и
проекти”, до 2009 г. - началник секция „Глобално психично здраве”, до 2011 г. -
зам.-директор на НЦОЗА, до 2014 г. - началник сектор „Психично здраве”, а от 2014
г. е директор на Националния център по обществено здраве и анализи към
Министерство на здравеопазването.

Доц. Хинков е експерт на национално и международно ниво, член е на

национални и международни работни групи и консултативни комитети и научни мрежи в областта на психиатрията и общественото здраве. Доц. Хинков е един от инициаторите, организирани и възстановили Български лекарски съюз през 1990 г., като в продължение на няколко години е бил член на неговия Управителен съвет. Той е участвал като ръководител, координатор и водещ изпълнител в над 25 национални и международни проекти и програми в областта на психичното и общественото здраве. През годините доц. Хинков е участвал в множество обучителни курсове, включително и като обучител/лектор в България, както и в редица европейски страни, САЩ и Япония.

Научен ръководител е на двама докторанти, които са защитили успешно.

Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Приложенията за участие в конкурса публикации и справки доказват висока научна продуктивност на кандидата основно в областта на психичното здраве, общественото здраве и психиатрията. В настоящия конкурс доц. Хинков участва с 49 научни труда, разпределени по видове както следва:

Публикуван хабилитационен труд – монография – 1 брой (100 точки)

Публикации и доклади публикувани в научни издания реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация – 45 броя (239.4 точки)

Публикации и доклади публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 2 броя (13.75 точки)

Публикувана глава от колективна монография – 1 брой (9 точки)

Всички публикации са коректно описани, а публикациите след придобиване на академичната длъжност „доцент“ са приложени в пълен обем към материалите за конкурса.

В научната дейност на доц. Хинков се включват 68 участия в научни форуми дискусии и експертни обсъждания на национални и международни кръгли маси, семинари и уебинари (от тях 9 след придобиване на академичната степен „доцент“).

Представената справка за научните приноси на трудовете на доц. Хинков обхваща период от 2014- 2021 г., като включва области на научен, научно-приложен и политико-аналитичен характер. Научните изследвания покриват научна проблематика, насочена към широк кръг високо актуални и значими проблеми в областта на научната специалност на обявения конкурс. Основните тематични направления на научно-изследователската дейност на кандидата обединяват постиженията на цялостния му творчески и професионален път, с общественото здраве и психичното здраве, и могат да бъдат обособени в следните направления:

- *Епидемиология на психичните разстройства и изследване на психосоциалните детерминанти на психичните болести;*

Основната част от публикациите в тази област тях са публикувани в престижни научни издания и представят анализи на базата данни от Световния

консорциум за психично здраве (WMH), ръководен от СЗО и университетите в Харвард и Мичиган, САЩ. Приносен характер има създаването на българска база данни на честите психични разстройства, в рамките на изпълнението на проект ЕПИБУЛ 1, като част от Световния консорциум за психично здраве. Проведено е епидемиологично проучване на честите психични разстройства - тревожните, депресивните, реактивните, афективните и др. разстройства, което е единствено в България. Резултатите са международно сравними и са от изключителна важност, като най-значими са тези на различните нозологични единици, касаещи честите психични разстройства сред българското население. На основата на събраните данни е направена оценка на етиологията на психичните разстройства, факторите на средата, травматичните събития през живота и нарушенията в социалното функциониране, както и нуждите от психиатрична грижа и психиатрични служби. Резултатите от ЕПИБУЛ 1 са в основата на изграждането на политиките за психично здраве в нашата страна.

- *Сравнителен анализ на епидемиологични бази данни;*

Проведено е второ епидемиологично проучване - ЕПИБУЛ 2 с използване на инструментариума на ЕПИБУЛ 1, което проследява в динамика разпространението на чести психични разстройства за десетгодишен период. Сравнителният анализ показва, че делът на честите психични разстройства не се променя, но се установява повишаване на честотата на коморбидност. На основата на проведените две проучвания и на сравнителния анализ на получените резултати, доц. Хинков представя нова визия за реакцията на българската нация на стресогенните фактори в исторически и философски контекст. Тя е развита в дълбочина в представената монография „Българската тревожност“.

- *Изследвания върху организационните, правните, информационни и финансови аспекти на предоставянето на психично-здравните услуги в България;*

Значителна част от научната продукция на доц. Хинков е насочена към анализ на състоянието и правната рамка на предлагането на психично-здравните услуги в България. Направен е анализ на спецификата на организация на психиатричната помощ в различните страни. Като резултат от изпълнението на международен проект е извършен сравнителен анализ със съседни страни от Централна и Източна Европа, обхващ различни аспекти на психичното заболяване и организацията на психиатричната помощ. Предложен е модел на мобилна психиатрия в амбулаторната помощ, което представлява принос към научната обосновка на реорганизацията на психиатричното обслужване в страната.

- *Здравна политика и здравна реформа, суицидология, влияние на пандемията КОВИД 19 върху психичното здраве.*

Съществен принос кандидатът има в разработването на здравната политика и в осъществяването на здравната реформа в България, като следва да се отбележи неговия принос в изготвената Националната стратегия за психично здраве (2020-2030 г.). Приносен характер има анализа на мотивите, семейното положение и други демографски характеристики по отношение на суицидните

действия и суицидните опити, което служи като основа за изграждане на адекватна превантивна стратегия. Основа на горепосочения анализ е изграденият информационен портал на суицидни действия, в рамките на проект, финансиран от Норвежки финансов механизъм, на който доц. Хинков е ръководител. С изключителна актуалност са научните публикации касаещи влиянието на пандемията КОВИД 19 върху психичното здраве на българското население. Предложено е ново виждане върху реалността, което да обясни нововъзникналите тревожни психични феномени, причинени от пандемията върху психичното здраве на населението. На тази основа следва да се предложи разработване на адекватни мерки за справяне с тях.

Трудовете на кандидата са публикувани в престижни научни издания у нас и в чужбина, като: Българско списание за обществено здраве, Социална медицина, Психично здраве, Drug and Alcohol Dependence, BMC Psychiatry, Bipolar Disorders, Depression and Anxiety, Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, British Journal of Psychiatry, World Psychiatry, BMC Medicine, JAMA Psychiatry.

Представени са доказателства за качество на публикациите и отражението им в международната и българската научна литература. Представената от доц. Хинков справка от Централната медицинска библиотека за цитиранията от български и чужди автори съдържа 3321 цитации в базата Scopus и 3145 цитации в Базата Web of Science (базите частично се покриват), което е показателно за актуалността на разглежданата тематика и разпознаваемостта на кандидата от световната и българска научна общност.

Доц. Хинков взема активно участие като експерт и координатор в национални и международни научни проекта, от които 5 след заемането на академичната длъжност „доцент“.

Заклучение

Във основа на представените по конкурса материали и анализа на активите в научно-изследователската дейност давам висока оценка на доц. д-р Христо Русков Хинков, дм. По всички показатели той отговаря напълно на количествените и качествени показатели и критерии за академичната длъжност „професор“.

Във връзка с гореизложеното препоръчвам на уважаемото научно жури, на доц. д-р Христо Русков Хинков, дм, да бъде присъдена академичната длъжност „Професор“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“, за нуждите на отдел „Психично здраве“, дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“ в Националния център по обществено здраве и анализи.

9.03.2022 г.

проф. д-р Пламен Димитров, дм